

Editörden / From the Editor

Değerli meslektaşlarım,

Bu sayıda ülkemizde nispeten az konuşulan, az irdelenen ve uygulamamızda yeterince yer alamamış bir konuyu vurgulamak için çalıştık. Bu konunun seçilmesinin nedeni, meslek yaşamımız boyunca en iyi hizmeti vermeye çalışırken, devamlı bir risk olarak aklımızda bulunan iyonlaştırıcı radyasyon maruziyetinin önemini koruyor olmasıdır. Ancak iyonlaştırıcı radyasyon, günümüzde radyoloji ve radyasyon ile çalışan profesyoneller yanında radyasyonun uygulandığı hastalar için de bir risk olarak görülmektedir. Gelişen teknolojik cihazlar, buna bağlı sağlık çalışanlarının yüksek tanı ve tedavi başarısı beklentisi, artan radyolojik inceleme sayıları, hasta ve toplumun daha başarılı sağlık hizmeti beklentileri, bu algılamamızın nedenleri arasındadır.

Radyoloji çalışanlarının uygulanan süreçlerde kendilerini radyasyondan korumaları için gerekli eğitimi aldığı, temel prensipleri öğrendiği, mesleki tecrübeleri ile beraber radyasyondan nasıl korunacaklarını bildikleri kabul edilir. Eğer çalıştıkları modaliteler ile ilgili gerekli kalite kontrol ve kalibrasyonlar yapılıyorsa, doğru korunma yöntemleri ile, maruz kalacakları radyasyonun sağlık risklerini artırmayacak düzeyde olması beklenir. Öte yandan, radyasyonun uyguladığı hastaların bu konuda tek güvendikleri, kendilerine en düşük riskleri içeren uygulamaların yapıldığı ve bu konuda gerekli şekilde bilgilendirildikleridir.

Ulusal ve uluslararası yetkili organizasyonlar, hastanın radyasyondan korunmasında üç temel ilkenin uygulanmasını son elli yılda artarak önermektedir. Hastaya sadece gerekli olduğunda iyonlaştırıcı radyasyon içeren incelemelerin yapılması, bu ışınlamanın tanınan bilgiyi oluşturacak en düşük dozlarla uygulanması ve uygulanan radyasyon dozlarının değerlendirilip diğer kurum ve cihazlar ile karşılaştırılarak doz optimizasyonu yapılması temel önerilerdir.

Bu sayıda, hastanın radyasyondan korunması konusunu bütün boyutları ile irdelemeye çalıştık. Radyoloji uzmanının içinde ve liderliğinde olacağı bir ekip çalışması ile gerçekleştirilebilecek olan bu sorumluluğun açıklanması, gerekli ve çok önemlidir. Bu kavramın net olarak anlaşılması, artacak farkındalık ile, görevimizi gerçekleştirirken sorumluluklarımızı da etkili olarak yapmamıza yardım edebilir.

Hastanın radyasyondan korunması konusu, önceden bilinmeyen veya uygulanmayan bir konu da değildir. En temel radyoloji kitaplarımızdan başlayarak, hastaya uygulanan radyasyonun önemi değişik ağırlıklarda devamlı vurgulanmıştır. Ancak son gelişmeler ve düzenlemelerin açıklanması, bu sorumluluğun yeni mesleğe başlayanlara ve yoğun iş yükü altında görevini gerçekleştiren meslektaşlarımıza bir özet olarak sunulması gerekir. Bu önemli bilgilerin, konunun paydaşları olan radyoloji ekibinin diğer üyelerine, diğer uzmanlık dalı üyelerine, diğer sağlık çalışanlarına ve hastalar ile sağlık kuruluşlarına da aktarılması sağlanmalıdır.

Konuyu ayrıntılı olarak açıklayan tüm yazarlar, güncel ve ayrıntılı bilgiler içeren metinler hazırladılar. Konuyu daha iyi açıklayabilecek şekil ve şemalar hazırlayarak görselliği de sağladılar. Konunun devamlı gelişmesi, ülkemizde de konunun ilgili otoriteler tarafından devamlı gündemde tutularak güçlendirilmeye çalışılması, ortaya çıkan ürünün dikkatle irdelenmesini de sağlayacaktır. Konunun, dilimizde bu ayrıntıda daha önce irdelenmediğini düşünerek, bu ilk çabanın daha sonra yazılacak çalışma ve katkılar ile, bu sürekli ve zor sorumluluğu yerine getiren radyoloji uzmanı ve görev arkadaşlarına katkı vereceğini düşünüyorum. Bu çaba sırasında kaçınılmaz şekilde eksik hatta yanlış bulacağınız bilgi ve bölümler de olabilir. Bu konularda katkılarınız, radyoloji topluluğumuzun daha güçlü olmasına destek verecektir. Bu sayının hazırlanmasında emek veren tüm değerli hocalarım, meslektaşlarım ve dergi çalışanlarına teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Doç. Dr. Gökçe Kaan Ataç

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Radyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, Zonguldak